

PED: alert op voer

Om een uitbraak van de varkensziekte Porcine Epidemische Diarree (PED) in Nederland en Europa te voorkomen, moeten we extra letten op het voer en transport. Dat zegt dierenarts Frans Dirven van Lintjeshof.

HENK TEN HAVE

Het darmvirus PED zorgt nog steeds voor grote problemen in de varkenssector in de Verenigde Staten (VS): alle belangrijke varkensproducerende staten zijn besmet. De eerste uitbraken werden in China gemeld. In april 2013 werd de ziekte vastgesteld in de VS. Ook in Canada en verschillende Zuid-Amerikaanse landen is het virus gevonden. In de VS zijn in het eerste jaar na de uitbraak van PED 4 à 5 miljoen minder biggen geproduceerd. PED wordt net als de ziekte TGE veroorzaakt door een coronavirus en is heel infectieus. De ziekte verspreidt zich vooral via speenbiggen die besmette mest opnemen. Biggen krijgen waterige diarree en gaan overgeven. Ze blijven minstens 24 dagen na infectie het virus uitscheiden met de mest.

In de VS probeert men nu bij een uitbraak acuut alle zeugen in contact te laten komen met besmette mest, zodat er zo snel mogelijk immuniteit tegen het PED-virus wordt opgebouwd, vertelt dierenarts Frans Dirven van dierenartsenpraktijk Lintjeshof. “Tijdens een uitbraak kan tot 100 procent van de biggen sterven gedurende de eerste drie tot

vier weken na infectie. Bij biggen na spenen is er weinig tot geen uitval, maar wel een sterke groeivertraging. Zeugen en vleesvarkens hebben nauwelijks last van het virus.”

Na 8 tot 9 weken na besmetting kunnen de meeste bedrijven weer met een ‘schone lei’ verder. “Maar op 30 procent van de bedrijven wordt PED endemisch”, zegt Dirven. “Dieren blijven het virus uitscheiden en de ziekte zorgt steeds weer voor uitval van tot 30 procent van de biggen.” De VS hopen de verspreiding van PED op termijn halt te kunnen houden met een vaccin en goede biosecurity, zoals het isoleren van herbemete bedrijven gedurende minstens een halfjaar.

Bloedplasma

Canada zegt het PED-virus te hebben binnengehaald via besmet bloedplasma uit de VS dat door één veevoerfabriek was verwerkt in varkensvoer. Gesproeidroogd bloedplasma is een vrij gangbare eiwitbron in varkensvoer, ook in Nederland en andere Europese landen. Bloedplasma van varkens uit besmette landen kan een gevaar zijn

voor Nederland. Dirven: “Strengere eisen aan bloedplasma zijn daarom heel belangrijk.” De Europese Commissie besloot op 7 mei van dit jaar al dat (varkensbloed) producten uit de VS bestemd voor varkensvoer een hittebehandeling moet ondergaan van 80 graden Celsius en zes weken op kamertemperatuur moet worden bewaard, zodat zeker is dat het eventueel aanwezige PED-virus is gedeactiveerd.

Ook op andere voedergrondstoffen uit besmette landen moet Europa extra alert zijn, vindt Dirven. “We moeten heel goed opletten wat we voeren. Graan uit landen waar PED voorkomt en daar in contact is geweest met mest van een positief bedrijf, kan bij voeren tot een uitbraak leiden.” Een andere manier waarop het PED-virus kan binnenkomen is via import van levende varkens en niet-ontsmette transportwagens. “Uit de landen waar de ziekte nu voorkomt importeren we geen levende varkens. Maar wereldwijd opererende varkensbedrijven zijn wel een risico.” De vraag of Nederland de ziekte PED bespaard blijft, is volgens Dirven lastig te beantwoorden. “We zijn wel in staat om een agressievere vorm van PRRS die in de VS voorkomt al tien jaar buiten de deur te houden, en PRSS verspreidt zich, via de wind en sperma, makkelijker dan PED. Met de juiste maatregelen en door goed op te letten, kunnen we hopelijk ook PED uit Nederland en Europa weghouden.”

Gesproeidroogd bloedplasma is een bijproduct van slachterijen.